

Schier boukje, wat ie!

WINSCHOTEN - Alweer 'n boukje. 'n Gruine Leeswiesder. En nu haast ik mij verder te gaan in het Nederlands. Dat is immers ook de voertaal in de „Handleiding voor het lezen en schrijven van Groninger teksten”. Alleen zo wordt deze toegankelijk voor een zo groot mogelijk aantal mensen, die ons dialect graag zo goed mogelijk willen lezen en schrijven.

Ik pas er nu ook wel voor op dat laatste in het Gronings te doen. Siemon Reker mocht mij eens betrappen op het overtreden van een nu min of meer officieel geworden regel. Ik lees in het voorwoord, dat hij dat niet zo erg zal vinden. Per slot van rekening wil dit groene boekje (de kleur is die van het Verklarend Boek, dat de schrijfwijze van het Nederlands behandelt) een compromis inhouden.

„Een mengvorm van wat consequent is en in de praktijk wenselijk en gebruikelijk”. Er zijn immers geografische verschillen: het Gronings kent bijvoorbeeld zeker acht verschillende vormen voor het woord „tante: tante, taante, taande, tande,

tanne, tane, fan, taan.” Daarover valt niet te twisten. En dat is ook niet het oogmerk van de samensteller. Er moeten over spellingkwesaties niet weer hoogoplaaiende emoties ontstaan. Kritische noten worden wel gaarne door Reker ingewacht. En verder is de Groninger woordenlijst nog in de maak, noodzakelijk vervolg op deze aanvulling op het standaardwerk, dat Ter Laan eens opzette.

In dit boekje wordt ook alfabetisch ingegaan op de klank van klinker en medeklinkers, met voorbeelden uit de praktijk; op achtervoegsels, apostrof, enzovoort. Vooral die klankleer is interessant. Want Gronings moet je natuurlijk ook horen, om te weten, hoe levend zij gevoelens of gedachten tot uitdrukking kan brengen.

Nuttig, dat Reker dit boekje als eerst tastbare resultaat van zijn functioneren voor de streektaal heeft geproduceerd. Aanmoedigen, zoals in kringen van het Groninger Bouk gebruikelijk („Wie binnen d'r slim wies mit en wie hopen op méér”), is niet nodig. Per slot van rekening had Reker het woord „aanpittjen”, zo is

mij gebleken, al in de brief staan, waarmee hij naar zijn ambt dong. Er is reeds een heel net van correspondenten komen opdraven, dat de officiële voerman van onze voertaal in zijn enthousiasme wil volgen. Dat belooft straks een heel dik Woordenbouk te worden.

Eerst maar eens zien, dat ook op scholen e.d. deze „Groninger Spelling” naast het Huuswaarkboukje komt te liggen. Er valt mee te werken, ook in de schrijvende media. Reker vermeldt daarvan „'t Nijbsblad” en (blz. 30) „D' Winschoter”. Wij zeggen hier altijd, niet zonder chauvinisme, „dé Winschoter”. Maar ook zo kinnen wie d'r al oareg best mit lezen en schrieven. Wèl inslikken, die „e” voor „n”, maar niet weglaten bij het Gronings schrijven. D'r wazzen gounent (gain d, zegt blz. 56), dij wozzen dat nog nait. Schier boukje, wat ie?

JOW. POPPEN
„Groninger Spelling”, door
Siemon Reker, 64 blz.
gebonden f 5,-. Verkoop: 't
Grunneger Bouk, Scheemda.